

Переклад затверджений

Заступник генерального директора Урядового офісу
координації європейської та
євроатлантичної інтеграції
Секретаріату Кабінету Міністрів України

(найменування посади)

(підпис)

О.В. Генчев
(ініціали та прізвище)

29 червня 2021 р.

27.10.2012

UA

Офіційний вісник Європейського Союзу

L 299/5

ДИРЕКТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ 2012/28/ЄС

від 25 жовтня 2012 року

про певні дозволені способи використання сирітських творів

(Текст стосується ЄЄП)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ І РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,

Беручи до уваги Договір про функціонування Європейського Союзу, зокрема його статті 53(1), 62 та 114,

Беручи до уваги пропозицію Європейської Комісії,

Після передачі проєкту законодавчого акта національним парламентам,

Беручи до уваги висновок Європейського економічно-соціального комітету⁽¹⁾,

Діючи згідно зі звичайною законодавчою процедурою⁽²⁾,

Оскільки:

- (1) Загальнодоступні бібліотеки, освітні установи і музеї, а також архіви, установи зі збереження кіно- чи аудіоспадщини й організації суспільного мовлення, які мають осідок у державах-членах, залучені до великомасштабного оцифрування їхніх колекцій чи архівів для створення європейських цифрових бібліотек. Вони сприяють збереженню та розповсюдженню європейської культурної спадщини, що також є важливим для створення європейських цифрових бібліотек, таких як Європіана. Технології масового оцифрування друкованих матеріалів та пошуку й індексування підвищують дослідницьку цінність колекцій бібліотек. Створення великих онлайн-бібліотек сприяє розвитку інструментів електронного пошуку та виявлення, що роблять доступними нові джерела відкриттів для дослідників і вчених, які в іншому випадку були б вимушені задовольнятися більш традиційними й аналоговими методами пошуку.
- (2) Потреба у сприянні вільному руху знань та інновацій на внутрішньому ринку є важливим компонентом Стратегії «Європа 2020», як визначено в Повідомленні Комісії під назвою: «Стратегія «Європа 2020» для розумного, сталого та інклюзивного зростання», що включає як одну зі своїх флагманських ініціатив розроблення Цифрового порядку денного для Європи.
- (3) Створення правових рамок для сприяння оцифруванню та розповсюдженню творів та інших об'єктів, захищених авторським правом чи суміжними правами, правоволоділець яких

ДИРЕКТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ 2012/28/ЄС**від 25 жовтня 2012 року****про певні дозволені способи використання сирітських творів****(Текст стосується ЄЄП)**

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ І РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,

Беручи до уваги Договір про функціонування Європейського Союзу, зокрема його статті 53(1), 62 та 114,

Беручи до уваги пропозицію Європейської Комісії,

Після передачі проекту законодавчого акта національним парламентам,

Беручи до уваги висновки Європейського економічно-соціального комітету⁽¹⁾,Діючи згідно зі звичайною законодавчою процедурою⁽²⁾,

Оскільки:

- (1) Загальнодоступні бібліотеки, освітні установи і музеї, а також архіви, установи зі збереження кіно- чи аудіоспадщини й організації суспільного мовлення, які мають осідок у державах-членах, залучені до великомасштабного оцифрування їхніх колекцій чи архівів для створення європейських цифрових бібліотек. Вони сприяють збереженню та розповсюдженню європейської культурної спадщини, що також є важливим для створення європейських цифрових бібліотек, таких як Європіана. Технології масового оцифрування друкованих матеріалів та пошуку й індексування підвищують дослідницьку цінність колекцій бібліотек. Створення великих онлайн-бібліотек сприяє розвитку інструментів електронного пошуку та виявлення, що роблять доступними нові джерела відкриттів для дослідників і вчених, які в іншому випадку були б вимушені задовольнятися більш традиційними й аналоговими методами пошуку.
- (2) Потреба у сприянні вільному руху знань та інновацій на внутрішньому ринку є важливим компонентом Стратегії «Європа 2020», як визначено в Повідомленні Комісії під назвою: «Стратегія «Європа 2020» для розумного, сталого та інклюзивного зростання», що включає як одну зі своїх флагманських ініціатив розроблення Цифрового порядку денного для Європи.
- (3) Створення правових рамок для сприяння оцифруванню та розповсюдженню творів та інших об'єктів, захищених авторським правом чи суміжними правами, правоволоділець яких не ідентифікований або, навіть якщо він ідентифікований, місце розташування якого не встановлене, — так званих сирітських творів — є ключовим заходом Цифрового порядку денного для Європи, як визначено в Повідомленні Комісії під назвою «Цифровий порядок денний для Європи». Ця Директива спрямована на конкретну проблему правового визначення статусу сирітського твору та його наслідки в розрізі дозволених користувачів та дозволених способів використання творів чи фонограм, які вважаються сирітськими творами.
- (4) Ця Директива не обмежує розроблення в державах-членах конкретних рішень для вирішення більш масштабних проблем, пов'язаних із масовим оцифруванням, як-от у випадку так званих некомерційних творів. Такі рішення враховують специфіку різних типів контенту і різних користувачів та ґрунтуються на консенсусі відповідних стейкхолдерів. Такий підхід також був застосований у Меморандумі про взаєморозуміння щодо ключових принципів оцифрування та доведення до загального відома публіки некомерційних творів, підписаному 20 вересня 2011 року представниками європейських бібліотек, авторів, видавців та товариств колективного управління у присутності Комісії. Ця Директива не обмежує дії зазначеного Меморандуму про взаєморозуміння, який закликає держави-члени та Комісію забезпечити, щоб добровільні угоди, укладені між користувачами, правоволодільцями й організаціями колективного управління для надання ліцензії на використання некомерційних творів на основі принципів, які містяться в таких угодах, користувалися правовою визначеністю в національному і транскордонному контексті.
- (5) Авторське право є економічним підґрунтям творчої індустрії, оскільки воно стимулює інновації, створення, інвестиції і виготовлення контенту. Таким чином, масове оцифрування та розповсюдження творів є засобом захисту європейської культурної спадщини. Авторське право є важливим інструментом забезпечення винагородження творчого сектора за його роботу.
- (6) Виключні права правоволодільців на відтворення своїх творів та інших захищених об'єктів та доведення їх до загального відома публіки, згармонізовані положеннями Директиви Європейського

Парламенту і Ради 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 року про гармонізацію окремих аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві⁽³⁾, зумовлюють необхідність отримання попередньої згоди правоволодільців на оцифрування та доведення їх до загального відома публіки творів або інших захищених об'єктів.

- (7) У випадку сирітських творів отримати таку попередню згоду на здійснення актів відтворення або доведення до загального відома публіки неможливо.
- (8) Різні підходи до визнання статусу сирітських творів у державах-членах можуть становити перешкоди для функціонування внутрішнього ринку та використання і трансграничного доступу до сирітських творів. Такі різні підходи можуть також призводити до обмежень вільного руху товарів і послуг, які містять культурний контент. Таким чином, забезпечення взаємного визнання такого статусу є доцільним, оскільки воно уможливить доступ до сирітських творів у всіх державах-членах.
- (9) Зокрема, спільний підхід до визначення статусу сирітських творів та дозволених способів використання сирітських творів необхідний для забезпечення правової визначеності на внутрішньому ринку стосовно використання сирітських творів загальнодоступними бібліотеками, освітніми установами і музеями, а також архівами, установами зі збереження кіно чи аудіоспащини й організаціями суспільного мовлення.
- (10) Кінематографічні чи аудіовізуальні твори та фонограми, які містяться в архівах організацій суспільного мовлення та виготовлені такими організаціями, включають сирітські твори. З урахуванням особливої позиції мовників як виробників фонограм і аудіовізуального матеріалу та потреби в ухваленні заходів для обмеження явища сирітських творів у майбутньому, доцільно встановити дату припинення застосування цієї Директиви до творів і фонограм в архівах організацій мовлення.
- (11) Кінематографічні й аудіовізуальні твори та фонограми, які містяться в архівах організацій суспільного мовлення та виготовлені такими організаціями, для цілей цієї Директиви повинні вважатися такими, що включають кінематографічні й аудіовізуальні твори та фонограми, виготовлені на замовлення таких організацій для виключного використання ними або іншими організаціями суспільного мовлення, залученими до спільного виготовлення. Кінематографічні й аудіовізуальні твори та фонограми, які містяться в архівах організацій суспільного мовлення та не були виготовлені такими організаціями або на замовлення таких організацій, проте які такі організації були уповноважені використовувати згідно з ліцензійним договором, не повинні підпадати під сферу застосування цієї Директиви.
- (12) З міркувань міжнародної ввічливості ця Директива повинна застосовуватися тільки до творів і фонограм, які були вперше опубліковані на території держави-члена, або, за відсутності публікації, які були вперше трансльовані на території держави-члена, або, за відсутності публікації чи трансляції, загальний доступ до яких був забезпечений бенефіціарами цієї Директиви за згодою правоволодільців. В останньому випадку цю Директиву застосовують тільки у разі, якщо доцільно припустити, що правоволодільці не висловили б заперечень стосовно способів використання, дозволених цією Директивою.
- (13) Перш ніж твір чи фонограму можна буде вважати сирітським твором, потрібно добросовісно провести ретельний пошук правоволодільців твору чи фонограми, у тому числі правоволодільців творів та інших об'єктів, вставлених або включених до твору чи фонограми. Державам-членам має бути дозволено передбачити, щоб такий ретельний пошук могли проводити організації, згадані в цій Директиві, або інші організації. Такі інші організації можуть стягувати плату за послугу проведення ретельного пошуку.
- (14) Доцільно передбачити гармонізований підхід стосовно такого ретельного пошуку для забезпечення високого рівня захисту авторського права і суміжних прав у Союзі. Ретельний пошук повинен включати звернення до джерел, які надають інформацію щодо творів та інших захищених об'єктів, як визначено згідно з цією Директивою державою-членом, у якій повинен бути проведений такий ретельний пошук. При цьому держави-члени можуть використовувати настанови щодо ретельного пошуку, узгоджені в рамках Робочої групи вищого рівня з питань цифрових бібліотек, створеної в контексті ініціативи щодо цифрових бібліотек i2010.
- (15) Щоб уникнути дублювання пошукових зусиль, ретельний пошук потрібно проводити у державі-члені, у якій твір чи фонограма було вперше опубліковано або, якщо публікації не було, у якій його було вперше трансльовано. Ретельний пошук стосовно кінематографічних чи аудіовізуальних творів, штаб-квартира або звичайне місце проживання виробника яких розташоване в державі-члені, потрібно проводити в такій державі-члені. У випадку кінематографічних чи аудіовізуальних творів, які є продуктом спільного виробництва виробників, які мають осідок на території різних держав-членів, ретельний пошук потрібно проводити в кожній з таких держав-членів. Що стосується творів і фонограм, які не були ні опубліковані, ні трансльовані, проте загальний доступ до яких був забезпечений бенефіціарами цієї Директиви за згодою правоволодільців, ретельний пошук потрібно

проводити в державі-члені, в якій має осідок організація, яка забезпечила загальний доступ до твору чи фонограми за згодою правоволодільця. Ретельні пошуки правоволодільців творів та інших захищених об'єктів, вставлених або включених до твору чи фонограми, потрібно проводити в державі-члені, у якій проводять ретельний пошук щодо твору чи фонограми, яка містить такий вставлений або включений твір чи інший об'єкт. Також потрібно звернутися до доступних джерел інформації в інших країнах, якщо існують докази, які дають змогу припустити, що в таких інших країнах можна знайти релевантну інформацію про правоволодільців. У результаті проведення ретельних пошуків можуть бути створені різні види інформації, такі як записи про пошук і результати пошуку. Записи про пошук необхідно зберігати в архіві, щоб відповідні організації могли обґрунтувати ретельність пошуку.

- (16) Держави-члени повинні забезпечити, щоб відповідні організації вели записи про свої ретельні пошуки, та щоб результати таких пошуків, які складаються, зокрема, з будь-якого висновку про те, що твір чи фонограму слід вважати сирітським твором у розумінні цієї Директиви, а також інформація про зміну статусу та про використання такими організаціями сирітських творів, збирали та доводили до загального відома широкої публіки, зокрема, шляхом реєстрування релевантної інформації в онлайнній базі даних. Зокрема, з огляду на загальноєвропейський вимір та для уникнення дублювання зусиль доцільно передбачити створення єдиної онлайнної бази даних Союзу, яка міститиме таку інформацію, та доведення до загального відома широкої публіки такої інформації у прозорий спосіб. Це забезпечить легкий доступ до такої інформації як для організацій, які проводять ретельні пошуки, так і для правоволодільців. База даних також може відіграти важливу роль у попередженні та припиненні можливих порушень авторського права, зокрема у разі змін статусу сирітських творів і фонограм. Згідно з Регламентом (ЄС) № 386/2012⁽⁴⁾, Офісу гармонізації внутрішнього ринку («Офіс») доручені певні завдання та види діяльності, фінансування яких здійснюється з використанням його власного бюджету, спрямовані на сприяння та підтримання діяльності національних органів, приватного сектора та установ Союзу в боротьбі з порушенням прав інтелектуальної власності, у тому числі в попередженні таких порушень.

Зокрема, згідно з пунктом (g) статті 2(1) зазначеного Регламенту, такі завдання включають забезпечення механізмів, які допомагають покращити онлайнний обмін релевантною інформацією між відповідними органами держав-членів та сприяння співпраці між такими органами. Таким чином, доцільно покладатися на Офіс у створенні європейської бази даних, яка містить інформацію стосовно сирітських творів, згаданих у цій Директиві, та управлінні такою базою даних.

- (17) Може існувати декілька правоволодільців певного твору чи фонограми, та твори і фонограми самі по собі можуть включати інші твори чи захищені об'єкти. Ця Директива не повинна впливати на права ідентифікованих правоволодільців, місцезнаходження яких було визначено. У разі ідентифікації та визначення місцезнаходження щонайменше одного правоволодільця твір чи фонограма не має вважатися сирітським твором. Бенефіціарам цієї Директиви повинно бути дозволено використовувати твір чи фонограму, одного або більше правоволодільців яких не ідентифіковано, та місцезнаходження яких не встановлено, тільки у разі, якщо вони отримали дозвіл на здійснення актів відтворення та доведення до загального відома публіки, на які поширюються статті 2 і 3 відповідно Директиви 2001/29/ЄС, від тих правоволодільців, які були ідентифіковані, та місцезнаходження яких було встановлено, у тому числі правоволодільців творів та інших захищених об'єктів, які вставлені або включені до творів чи фонограм. Правоволодільці, які були ідентифіковані, та місцезнаходження яких було встановлено, можуть надати такий дозвіл тільки стосовно прав, якими вони самі володіють, оскільки це їхні власні права або такі права були передані їм, та повинні мати змогу надати дозвіл відповідно до цієї Директиви на будь-яке використання від імені правоволодільців, які не були ідентифіковані, та місцезнаходження яких не було встановлено. Відповідно, якщо правоволодільці, які раніше не були ідентифіковані, та місцезнаходження яких раніше не було встановлено, звертаються для визнання їхніх прав на твір чи фонограму, законне використання твору чи фонограми бенефіціаром може продовжуватися тільки у разі, якщо такі правоволодільці надають свій дозвіл на таке використання відповідно до Директиви 2001/29/ЄС стосовно прав, якими вони володіють.

- (18) Правоволодільці повинні мати право припинити статус сирітського твору в разі, якщо вони звертаються для визнання їхніх прав на твір чи інший захищений об'єкт. Правоволодільці, які припиняють статус твору чи іншого захищеного об'єкта як сирітського твору, повинні отримати справедливую компенсацію за використання їхніх творів чи інших захищених об'єктів відповідно до цієї Директиви, розмір якої визначає держава-член, у якій має осідок організація, яка використовує сирітський твір. Держави-члени повинні мати право вільно визначати умови, за яких може бути організована виплата такої компенсації, у тому числі момент часу, до якого повинна бути здійснена виплата. Для визначення можливого рівня справедливої компенсації потрібно належним чином враховувати, між іншим, цілі просування культури держав-членів, неприбутковий характер використання твору відповідною організацією для досягнення цілей, пов'язаних із її місіями, які становлять суспільний інтерес, таких як сприяння навчанню та розповсюдження культури, та можливу шкоду, завдану правоволодільцям.

- (19) Якщо твору чи фонограмі було хибно встановлено статус сирітського твору в результаті неретельного пошуку, засоби правового захисту за порушення авторського права у законодавстві держав-членів, передбачені згідно з відповідними національними положеннями і правом Союзу, залишаються доступними.
- (20) Для просування навчання та розповсюдження культури держави-члени повинні передбачити виняток чи обмеження на додаток до винятків і обмежень, передбачених у статті 5 Директиви 2001/29/ЄС. Такі виняток чи обмеження повинні дозволяти певним організаціям, зазначеним у пункті (с) статті 5(2) Директиви 2001/29/ЄС, та установам зі збереження кіно- чи аудіоспадщини, які діють на неприбутковій основі, а також організаціям суспільного мовлення, відтворювати та доводити до загального відома публіки у розумінні зазначеної Директиви сирітські твори, якщо таке використання уможливило здійснення їх місій, які становлять суспільний інтерес, зокрема, збереження, відновлення та надання культурного і освітнього доступу до їхніх колекцій, у тому числі до їхніх цифрових колекцій. Для цілей цієї Директиви організації зі збереження кіно- чи аудіоспадщини повинні включати організації, призначені державами-членами для збирання, каталогізування, збереження та відновлення фільмів та інших аудіовізуальних творів чи фонограм, які є частиною їхньої культурної спадщини. Для цілей цієї Директиви організації суспільного мовлення мають включати мовників із суспільними функціями, які на них було покладено, визначено та організовано кожною державою-членом. Виняток чи обмеження, встановлені цією Директивою для надання дозволу на використання сирітських творів, не обмежують винятків та обмежень, передбачених у статті 5 Директиви 2001/29/ЄС. Такі виняток чи обмеження можуть застосовуватися тільки в окремих особливих випадках, які не суперечать звичайному використанню твору або іншого захищеного об'єкта та не призводять до необґрунтованих обмежень законних інтересів правоволоділця.
- (21) Щоб стимулювати оцифровування, бенефіціарам цієї Директиви повинно бути дозволено отримувати доходи, пов'язані з використанням ними сирітських творів відповідно до цієї Директиви, для досягнення цілей, пов'язаних з їх місіями, які становлять суспільний інтерес, у тому числі в контексті угод про публічно-приватне партнерство.
- (22) Договірні положення можуть відіграти роль у сприянні оцифруванню європейської культурної спадщини, при цьому загальнодоступним бібліотекам, освітнім установам і музеям, а також архівам, установам зі збереження кіно- чи аудіоспадщини й організаціям суспільного мовлення повинно бути дозволено, з огляду на здійснення способів використання, дозволених відповідно до цієї Директиви, укладати угоди з комерційними партнерами щодо оцифрування та доведення до загального відома публіки сирітських творів. Такі угоди можуть включати здійснення фінансових внесків такими партнерами. Такі угоди не мають накладати жодних обмежень на бенефіціарів цієї Директиви стосовно використання ними сирітських творів та не мають надавати комерційному партнеру жодних прав на використання або контроль використання сирітських творів.
- (23) Для сприяння доступу громадян Союзу до культурної спадщини Європи також необхідно забезпечити, щоб сирітські твори, які були оцифровані та доведені до загального відома публіки в одній державі-члені, також могли бути доведені до загального відома публіки в інших державах-членах. Загальнодоступні бібліотеки, освітні установи і музеї, а також архіви, установи зі збереження кіно- чи аудіоспадщини й організації суспільного мовлення, які використовують сирітський твір для виконання своїх місій, які становлять суспільний інтерес, повинні мати змогу доводити до загального відома публіки сирітський твір в інших державах-членах.
- (24) Ця Директива не обмежує дії механізмів держав-членів стосовно управління правами, таких як розширені колективні ліцензії, правові презумпції представництва або передачі, колективного управління або схожих механізмів чи їх комбінації, у тому числі щодо масового оцифрування.
- (25) Оскільки ціль цієї Директиви, а саме забезпечення правової визначеності стосовно використання сирітських творів, не може бути достатньою мірою досягнута державами-членами, та радше з огляду на потребу в однакових правилах, що регулюють використання сирітських творів, може бути краще досягнута на рівні Союзу, Союз може ухвалювати інструменти відповідно до принципу субсидіарності, як зазначено в статті 5 Договору про Європейський Союз. Відповідно до принципу пропорційності, встановленого у зазначеній статті, ця Директива не виходить за межі того, що є необхідним для досягнення такої мети,

УХВАЛИЛИ ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

Предмет та сфера застосування

1. Ця Директива стосується певних способів використання сирітських творів загальнодоступними бібліотеками, освітніми установами і музеями, а також архівами, установами зі збереження кіно- чи

аудіоспадщини й організаціями суспільного мовлення, які мають осідок у державах-членах, з метою досягнення цілей, пов'язаних з їх місіями, які становлять суспільний інтерес.

2. Цю Директиву застосовують до:

- (а) творів, опублікованих у формі книг, вісників, газет, журналів або інших видів письмового матеріалу, що містяться в колекціях загальнодоступних бібліотек, освітніх установ чи музеїв, а також у колекціях архівів або установ зі збереження кіно- чи аудіоспадщини;
- (б) кінематографічних чи аудіовізуальних творів та фонограм, що містяться в колекціях загальнодоступних бібліотек, освітніх установ чи музеїв, а також у колекціях архівів або установ зі збереження кіно- чи аудіоспадщини; та
- (с) кінематографічних чи аудіовізуальних творів та фонограм, виготовлених організаціями суспільного мовлення до 31 грудня 2002 року включно, які містяться в їхніх архівах;

які захищені авторським правом чи суміжними правами, та які були вперше опубліковані в державі-члені або, за відсутності публікації, які були вперше трансльовані в державі-члені.

3. Ця Директива також застосовується до творів і фонограм, згаданих у параграфі 2, які не були опубліковані або трансльовані, проте загальний доступ до яких був забезпечений організаціями, згаданими в параграфі 1, за згодою правоволодільців, якщо доцільно припустити, що правоволодільці не висловили б заперечень щодо способів використання, зазначених у статті 6. Держави-члени можуть обмежити застосування цього параграфа до творів і фонограм, які були передані на зберігання до таких організацій до 29 жовтня 2014 року.

4. Ця Директива також застосовується до творів та інших захищених об'єктів, які вставлені чи включені до творів чи фонограм, згаданих у параграфах 2 і 3, або є невід'ємною частиною таких творів чи фонограм.

5. Ця Директива не перешкоджає застосуванню будь-яких механізмів стосовно управління правами на національному рівні.

Стаття 2

Сирітські твори

1. Твір чи фонограма вважається сирітським твором, якщо жодного з правоволодільців такого твору чи такої фонограми не було ідентифіковано, або, навіть якщо одного або більше з них було ідентифіковано, місце розташування жодного з них не було встановлено незважаючи на ретельний пошук правоволодільців, проведений та зареєстрований згідно зі статтею 3.

2. Якщо твір чи фонограма має більше одного правоволодільця, та не всіх з них було ідентифіковано, або, навіть якщо їх було ідентифіковано, після ретельного пошуку, проведеного та зареєстрованого згідно зі статтею 3, не було встановлено їх місце розташування, твір чи фонограма може використовуватися відповідно до цієї Директиви за умови, що правоволодільці, яких було ідентифіковано, та місце розташування яких було встановлено, надали організаціям, згаданим у статті 1(1), дозвіл стосовно прав, якими вони володіють, на здійснення актів відтворення та доведення до загального відома публіки, охоплених статтями 2 і 3 Директиви 2001/29/ЄС відповідно.

3. Параграф 2 не обмежує прав на твір чи фонограму правоволодільців, яких було ідентифіковано, та місце розташування яких було встановлено.

4. Статтю 5 застосовують *mutatis mutandis* до правоволодільців творів, згаданих у параграфі 2, яких не було ідентифіковано, та місце розташування яких не було встановлено.

5. Ця Директива не обмежує застосування національних положень про анонімні або псевдоанонімні твори.

Стаття 3

Ретельний пошук

1. З метою встановлення того, чи є твір чи фонограма сирітським твором, організації, зазначені у статті 1(1), забезпечують добросовісне проведення ретельного пошуку стосовно кожного твору чи іншого захищеного об'єкта шляхом звернення до належних джерел для відповідної категорії творів та інших захищених об'єктів. Ретельний пошук необхідно проводити перед використанням твору чи фонограми.

2. Джерела, які є належними для кожної категорії відповідних творів чи фонограм, визначає кожна держава-член після консультацій із правоволодільцями та користувачами, та вони повинні включати щонайменше відповідні джерела, перелічені у додатку.

3. Ретельний пошук проводять у державі-члені першої публікації або, за відсутності публікації, першої трансляції твору, за винятком випадків, коли виробник кінематографічних або аудіовізуальних творів має штаб-квартиру або звичайне місце проживання у державі-члені, при цьому у таких випадках ретельний пошук проводять у державі-члені, в якій розташовані його штаб-квартира або звичайне місце проживання.

У випадку, згаданому в статті 1(3), ретельний пошук проводять у державі-члені, в якій має осідок організація, яка забезпечила загальний доступ до твору чи фонограми за згодою правоволодільця.

4. Якщо існують докази, які дозволяють припустити, що релевантну інформацію про правоволодільців можна знайти в інших країнах, потрібно також звернутися до доступних джерел інформації в таких інших країнах.

5. Держави-члени забезпечують, щоб організації, згадані в статті 1(1), вели записи щодо їх ретельних пошуків, та щоб такі організації надавали компетентним національним органам таку інформацію:

- (a) результати ретельних пошуків, проведених організаціями, які свідчать про те, що твір чи фонограма вважається сирітським твором;
- (b) використання організаціями сирітських творів відповідно до цієї Директиви;
- (c) будь-які зміни, відповідно до статті 5, сирітського статусу творів і фонограм, які використовує організація;
- (d) релевантна контактна інформація відповідної організації.

6. Держави-члени вживають заходів, необхідних для забезпечення того, щоб інформація, зазначена в параграфі 5, була зареєстрована в єдиній загальнодоступній онлайн базі даних, яку створив та управління якою здійснює Офіс гармонізації внутрішнього ринку («Офіс») відповідно до Регламенту (ЄС) № 386/2012. Для цього вони невідкладно пересилають згадану інформацію до Офісу після її отримання від організацій, зазначених у статті 1(1).

Стаття 4

Взаємне визнання статусу сирітського твору

Твір чи фонограму, що їх держава-член вважає сирітським твором згідно зі статтею 2, повинні вважати сирітським твором всі держави-члени. Такий твір чи таку фонограму можна використовувати, та доступ до неї можна отримати в усіх державах-членах згідно з цією Директивою. Це положення також застосовується до творів і фонограм, згаданих у статті 2(2), стосовно прав правоволодільців, яких не було ідентифіковано та місце розташування яких не було встановлено.

Стаття 5

Припинення статусу сирітського твору

Держави-члени забезпечують, щоб правоволодільець твору чи фонограми, що вважається сирітським твором, мав можливість у будь-який час припинити статус сирітського твору, якщо йдеться про його права.

Стаття 6

Дозволені способи використання сирітських творів

1. Держави-члени забезпечують виняток чи обмеження до права на відтворення та права на доведення до загального відома публіки, передбачених у статтях 2 і 3 Директиви 2001/29/ЄС відповідно, щоб організаціям, згаданим у статті 1(1), було дозволено використовувати сирітські твори, які містяться в їхніх колекціях, у такі способи:

- (a) доведення до загального відома публіки сирітського твору в розумінні статті 3 Директиви 2001/29/ЄС;
- (b) здійснення актів відтворення у розумінні статті 2 Директиви 2001/29/ЄС з метою оцифрування, доведення до загального відома, індексування, каталогізування, збереження або відновлення.

2. Організації, згадані у статті 1(1), повинні використовувати сирітський твір згідно з параграфом 1 цієї статті тільки для досягнення цілей, пов'язаних з їх місіями, які становлять суспільний інтерес, зокрема для збереження, відновлення та надання культурного та освітнього доступу до творів і фонограм, які містяться в їхніх колекціях. Організації можуть отримувати доходи в ході такого використання виключно з метою покриття своїх витрат на оцифрування сирітських творів та доведення їх до загального відома публіки.

3. Держави-члени забезпечують, щоб організації, зазначені у статті 1(1), вказували імена ідентифікованих авторів та інших правоволодільців у будь-якому випадку використання сирітського твору.

4. Ця Директива не обмежує свободи договорів таких організацій для виконання їх місій, які становлять суспільний інтерес, особливо стосовно угод про публічно-приватне партнерство.

5. Держави-члени забезпечують, щоб правоволодільці, які припиняють статус своїх творів чи інших захищених об'єктів як сирітських творів, отримували справедливу компенсацію за використання таких творів чи інших захищених об'єктів відповідно до параграфу 1 цієї статті організаціями, зазначеними у статті 1(1). Держави-члени мають право вільно визначати умови, за яких може бути організована виплата такої компенсації. Рівень компенсації визначається згідно із законодавством держави-члена, в якій має осідок організація, яка використовує відповідний сирітський твір, у межах, встановлених законодавством Союзу.

Стаття 7

Продовження застосування інших правових положень

Ця Директива не обмежує положень щодо, зокрема, патентних прав, торговельних марок, прав на промислові зразки, корисних моделей, топографій напівпровідникових виробів, гарнітур шрифтів, умовного доступу, доступу до кабелю служб мовлення, охорони національних надбань, вимог до обов'язкових примірників, законів щодо обмежувальних практик та недобросовісної конкуренції, комерційних таємниць, безпеки, конфіденційності, захисту даних і приватності, доступу до офіційних документів, договірного права та правил щодо свободи преси та свободи вияву поглядів у ЗМІ.

Стаття 8

Застосування у часі

1. Ця Директива застосовується до всіх творів і фонограм, зазначених у статті 1, які захищені законодавством держав-членів у сфері авторського права, починаючи з 29 жовтня 2014 року.
2. Ця Директива застосовується без обмеження будь-яких актів, укладених до 29 жовтня 2014 року, та прав, набутих до 29 жовтня 2014 року.

Стаття 9

Транспозиція

1. Держави-члени повинні ввести в дію закони, підзаконні нормативно-правові акти та адміністративні положення, необхідні для дотримання вимог цієї Директиви, до 29 жовтня 2014 року. Вони негайно надсилають Комісії текст таких положень.

Якщо держави-члени ухвалюють такі положення, вони повинні містити покликання на цю Директиву або супроводжуватися таким покликанням у разі їх офіційного опублікування. Методи здійснення такого покликання визначають держави-члени.

2. Держави-члени передають Комісії текст основних положень національного права, ухвалених ними у сфері застосування цієї Директиви.

Стаття 10

Перегляд

Комісія постійно переглядає джерела інформації про права та подає до 29 жовтня 2015 року і кожного року після вказаної дати звіт про можливе включення до сфери застосування цієї Директиви видавців та творів або інших захищених об'єктів, наразі не включених до її сфери застосування, зокрема окремих фотографій та інших зображень.

До 29 жовтня 2015 року Комісія повинна подати Європейському Парламенту, Раді та Європейському економічно-соціальному комітету звіт про застосування цієї Директиви з урахуванням розвитку цифрових бібліотек.

Якщо це необхідно, зокрема для забезпечення функціонування внутрішнього ринку, Комісія надає пропозиції щодо внесення змін до цієї Директиви.

Держава-член, яка має вагомі причини вважати, що імплементація цієї Директиви створює перешкоди для національних механізмів, які стосуються управління правами, зазначеними у статті 1(5), може донести цю проблему до відома Комісії, надавши всі відповідні докази. Комісія враховує такі докази в ході складання звіту, згаданого в другому параграфі цієї статті, та в ході оцінювання необхідності подання пропозицій щодо внесення змін до цієї Директиви.

Стаття 11

Набуття чинності

Ця Директива набуває чинності на наступний день після її публікації в *Офіційному віснику Європейського Союзу*.

Стаття 12

Адресати

Цю Директиву адресовано державам-членам.

Вчинено у Страсбурзі 25 жовтня 2012 року.

За Європейський Парламент

Президент

M. SCHULZ

За Раду

Президент

A. D. MAVROYIANNIS

[\(1\) ОВ С 376, 22.12.2011, с. 66.](#)

[\(2\) Позиція Європейського Парламенту від 13 вересня 2012 року \(ще не опубліковано в Офіційному віснику\) та Рішення Ради від 4 жовтня 2012 року.](#)

[\(3\) ОВ L 167, 22.06.2001, с. 10.](#)

[\(4\) Регламент Європейського Парламенту і Ради \(ЄС\) № 386/2012 від 19 квітня 2012 року про доручення Офісу гармонізації внутрішнього ринку \(торговельних марок і промислових зразків\) завдань, пов'язаних із забезпеченням дотримання прав інтелектуальної власності, у тому числі об'єднання публічних і приватних представників у Європейську обсерваторію з питань порушення прав інтелектуальної власності \(\[ОВ L 129, 16.05.2012, с. 1\]\(#\)\).](#)

ДОДАТОК

Джерела, згадані у статті 3(2), включають:

- (1) для опублікованих книг:
  - (a) обов'язковий примірник, каталоги бібліотек та авторитетні файли, що їх ведуть бібліотеки та інші установи;
  - (b) асоціації видавців і авторів у відповідній країні;
  - (c) наявні бази даних і реєстри, WATCH (письменники, митці та володільці їх авторських прав) ISBN (Міжнародний стандартний номер книги) та бази даних із переліком надрукованих книг;
  - (d) бази даних відповідних товариств колективного управління, зокрема організацій із прав на відтворення;
  - (e) джерела, які об'єднують декілька баз даних та реєстрів, у тому числі VIAF (Віртуальні міжнародні авторитетні файли) та ARROW (Доступні реєстри інформації про права та сирітські твори);
- (2) для газет, журналів, вісників і періодичних видань:
  - (a) ISSN (Міжнародний стандартний серійний номер) для періодичних видань;
  - (b) індекси і каталоги бібліотечних фондів та колекцій;
  - (c) обов'язковий примірник;
  - (d) асоціації видавців та асоціації авторів і журналістів у відповідній країні;
  - (e) бази даних відповідних товариств колективного управління, у тому числі організацій із прав на відтворення;
- (3) для візуальних творів, у тому числі для творів образотворчого мистецтва, фотографій, ілюстрацій, дизайну, архітектури, ескізів останніх творів та інших таких творів, які містяться в книгах, вісниках, газетах і журналах чи інших творах:
  - (a) джерела, зазначені в пунктах (1) і (2);
  - (b) бази даних відповідних товариств колективного управління, зокрема щодо творів образотворчого мистецтва, у тому числі організацій із прав на відтворення;
  - (c) бази даних фотоагентств, якщо застосовно;
- (4) для аудіовізуальних творів і фонограм:

- (a) обов'язковий примірник;
  - (b) асоціації виробників у відповідній країні;
  - (c) бази даних установ зі збереження кіно- чи аудіоспадщини та національних бібліотек;
  - (d) бази даних із відповідними стандартами та ідентифікаторами, такими як ISAN (Міжнародний стандартний аудіовізуальний номер) для аудіовізуального матеріалу, ISWC (Міжнародний стандартний код музичного твору) для музичних творів та ISRC (Міжнародний стандартний код запису) для фонограм;
  - (e) бази даних відповідних товариств колективного управління, зокрема для авторів, виконавців, виробників фонограм та виробників аудіовізуальних матеріалів;
  - (f) записи про володільця авторського права та інша інформація, яка міститься на пакованні твору;
  - (g) бази даних інших відповідних асоціацій, які представляють певні категорії правоволодільців.
-